

2. Вашутін О. Соціалізація молоді в державі / О. Вашутін // Людина і політика. – 2000. – №5. – С. 89.
3. Виховання національне свідомого, патріотично зорієнтованого молодого покоління, створення умов для його розвитку як чинник забезпечення національних інтересів України: інформаційно-аналітичні матеріали / Кол. авторів: В.А. Головенько та О.О. Яременко (керівники) та ін. – К.: Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2003. – 74 с.
4. Вовк В. Соціокультурні чинники формування масових умонастроїв в Україні / В. Вовк // Політична думка. – 1998. – №1. – С. 23.
5. Гедікова Н.Ф. Основні фактори соціалізації та їх прояв в Україні / Н.Ф. Гедікова. – Одеса, 1999. – 55 с.

Андрій Боршуляк

студент спеціальності «Ветеринарна медицина»,

освітній ступінь «бакалавр»

Науковий керівник: **Колосяк І.А.**

к.філос.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ

Хоча глобалізацію часто асоціюють з змінами у «великих системах», таких як світові фінансові ринки, виробництво і торгівля, телекомунікації, її вплив відчувається не менш гостро і в області повсякденному житті. Глобалізація – це не просто «щось там таке», що відбувається далеко від нас і тому не мають жодного впливу на рівні повсякденного існування – вона відбувається саме «тут, на нашій вулиці», впливаючи на приватне життя кожного з нас безліччю різних способів. І існування наше з неминучістю змінюється під її впливом, у міру того як вона вторгається в оточуючу нас дійсність, в наші будинки і наші спільноти – вторгається не тільки знеособлено, через засоби масової інформації, Інтернет та маскультури, а й шляхом персональних контактів з представниками інших країн і культур.

Глобалізація фундаментальним чином змінює саму природу нашого повсякденного буття. Як наслідок глибоких трансформацій, що змінюють

вигляд тих спільнот, до яких ми належимо, втрачають актуальність інститути, що були колись їх основою. А це, в свою чергу, викликає необхідність у перегляді наших поглядів на певні аспекти приватного життя, до яких відносяться питання сім'ї, статі, сексуальності, самоідентифікації, особистих взаємин і ставлення до роботи. Те, як ми сприймаємо самих себе і наші зв'язки з іншими, змінюється в результаті глобалізації найістотнішим чином [3, С. 34].

У наш час кожен має набагато більше можливостей будувати власне життя так, як йому хочеться, ніж це могли собі дозволити попередні покоління. Давні традиції і звичаї надавали сильного впливу на життя людей. Такі фактори, як приналежність до певного соціального класу, статі, національності і навіть релігійної конфесії, могли закрити перед людиною один шлях і відкрити інший. Юнакові, що був старшим сином кравця, практично напевно судилося освоїти ремесло свого батька і присвятити йому все своє життя. Традиція наказувала жінці займатися домашнім господарством, в значній мірі ототожнюючи її життя з життям її чоловіка, або батька.

У той час індивідуальність людини формувалася в контексті того співтовариства, якому він належав від народження. Все це впливає на цінності, побутовий уклад і етичні погляди, що існували в цьому співтоваристві, служили досить жорсткими напрямними, які і визначали спосіб життя його членів [5, С. 64].

В умовах глобалізації, проте, ми спостерігаємо зрушення у бік нового індивідуалізму, який підштовхує людей до самостійного створення свого «Я» і вираженню власної індивідуальності. Влада традицій і усталених цінностей слабшає, у міру того як місцеві спільноти починають все більше взаємодіяти з новим світовим порядком. «Соціальні кодекси», багато років слугували для рівноваги між роботою і сім'єю [4, С. 71].

Скільки годин на тиждень проводили на роботі ваші батьки в той час, коли ви росли? Наскільки сильно впливала їх зайнятість на те, як ви чи ваші брати і

сестри виховувалися в дитинстві? Яку частину часу в майбутньому ви плануєте відводити сім'ї і яку – своїм професійним інтересам?

Одним з наслідків глобалізації для Великобританії стало збільшення кількості годин, проведених людьми щотижня на роботі. У середньому, для найманих працівників у Сполученому Королівстві цей показник зараз виявляється вище, ніж в іншій європейській країні. До того ж, у порівнянні з 80-ми роками минулого століття, у них ще й скоротилася тривалість відпусток. Але що ще більш важливо – це істотне зростання частки жінок-матерів, що працюють на повну ставку, у порівнянні з післявоєнними роками. Якщо розглядати всі ці фактори в сукупності, то висновок напрашується сам собою: сьогодні у батьків залишається набагато менше часу, який можна провести зі своїми дітьми, ніж 20–30 років тому. У результаті все більше дітей віддаються на піклування фахівців у рамках програм по роботі з дітьми – і все сильніше відчувається, на думку багатьох, напруга і стрес у сімейних відносинах, у міру того як батьківські обов'язки перекладаються на плечі чужих людей [2, С. 94].

В одній зі своїх останніх книг, «The Time Bind» (1997), американський соціолог Артї Хокшілд (Artie Hochschild) припустила, що ці зміни можуть бути безпосередньо пов'язані з глобалізацією. Деякі роботодавці у відповідь на все зростаючий тиск глобальної конкуренції намагаються змусити своїх робітників працювати більше.

Особистий вибір свого майбутнього для людини став набагато простішим. Сьогодні старший син кравця, будуючи своє майбутнє, має можливість вибирати з безлічі професій; жінки більше не прив'язані до домашнього вогнища; і зникли багато інших показників, що задавали в минулому напрямок людського життя. Традиційні рамки, що обмежують індивідуальні особливості, зникають, і на їх місце приходять нові принципи формування особистості. Глобалізація змушує людей жити більш відкрито і гнучко [1, С. 61].

Це означає, що ми постійно реагуємо на зміни в навколишньому світі, міняючись самі; як індивідууми, ми проводимо більше часу в офісі або на підприємстві і тим самим підвищуємо рівень продуктивності. Але чому співробітники підприємств свідомо йдуть на це і погоджуються працювати значно більше годин на тиждень, якщо ніхто не обіцяє їм надбавки до платні; коли вони знають, що така ситуація призведе до порушення сімейного життя; і якщо врахувати, що в наше століття комп'ютеризації ефективність віддачі кожного співробітника і так вже збільшилася багаторазово? Хіба не повинен технологічний прогрес сприяти зростанню вільного часу працівника, який він міг присвятити своїй сім'ї, замість того щоб цей час віднімати?

Хокшілд стверджує, що багато роботодавців використовують для досягнення своєї мети певну силу сформованих в організації неписаних правил «робочого місця». Нові співробітники вимушено стають носіями корпоративної культури, в якій позаурочна робота розглядається як ознака професіоналізму та відданості справі [2, С. 104; 4, С. 85].

Хоча глобалізація не оминула жодну країну, все ж її вплив на тривалість робочого дня було нерівномірним у різних точках світу. У Великобританії та США тенденція збільшувати час, що проводиться на робочому місці, продовжує набирати силу. І, навпаки, у Франції та Німеччині робітники – іноді за допомогою профспілок, іноді безпосередньо через кабінки голосування – відмовляються потурати корпоративним вимогам подібного роду і навіть намагаються домогтися у роботодавців скорочення робочого тижня і збільшення числа вихідних і святкових днів [2, С. 106; 1, С. 72].

Навіть самі незначні рішення, що приймаються нами повсякденно, – що одягнути, де відпочити, як підтримувати здоров'я – виявляються невід'ємною частиною постійного процесу створення і трансформації наших індивідуальностей [1, С. 74].

Робота є головною частиною життя багатьох людей – як всього в цілому, так і повсякденному. Хоча ми можемо вважати роботу «неприємним обов'язком» або «неминучим злом», проте неможливо заперечувати, що вона служить ключовою складовою нашого життя. Ми проводимо величезну кількість часу «працюючи» або «на роботі» і віддаємо собі звіт в тому, що багато сторін нашого життя – починаючи колом друзів і закінчуючи проведенням відпустки – виявляються так чи інакше пов'язаними з нашою роботою [2, С. 119].

Глобалізація послужила причиною значних перетворень в галузі професійної діяльності. Якщо свого часу робоча частина життя людини була, як правило, пов'язана з одним роботодавцем протягом декількох десятиліть – так звана «робота на все життя», – то тепер набагато більше число індивідуумів прагне робити свою кар'єру, намічаючи цілі і намагаючись досягти їх, що може інший раз вимагати неодноразової зміни роботи, оволодіння новими навичками і знаннями і застосування їх у іншій професійній середовищі. Стандартні принципи повної зайнятості поступаються місцем більш гнучким домовленостям: тепер можна працювати вдома, використовуючи для зв'язку досягнення інформаційних технологій [1, С. 83].

Жінки теж стали сьогодні робочою силою, що спричинило за собою зміни у приватному житті обох статей. Широкі професійні і освітні можливості, що відкрилися перед жінками, привели багатьох з них до вирішення почекати з заміжжям і дітьми до початку кар'єри. До того ж жінки тепер частіше і швидше повертаються після пологів до роботи, замість того щоб няньчитися з дитиною, як у старі часи. Ці зміни вимагають внесення серйозних корективів у сімейне життя і нового підходу до питання про поділ праці; змушують переглянути погляд на роль чоловіка у вихованні дитини і призводять до виникнення більш «сімейно орієнтованої» політики найму на роботу, що враховує потреби сімей, в яких «працюють обидва» [2, С. 122; 5, С. 72].

Перелік використаних джерел

1. Ельянов А. Глобалізація та розшарування розвинених країн / А. Ельянов // МЭ и МО. – 2000. – № 6.
2. Абрамов В.М. Нормування праці / В.М. Абрамов, В.М. Данюк, А.М. Гриценко, А.М. Колот, В.І. Чернов. – К.: ВІПОЛ, 1995.
3. Бендикс Р. Сучасне суспільство / Р. Бендикс. – М., 1992.
4. Рудкевич М.П. Суспільство як система / М.П. Рудкевич // Питання філософії. – 2001. – №12.
5. Сорокін П.А. Людина. Цивілізація. Суспільство / П.А. Сорокін. – М., 1992.

Тетяна Гарасимів

студентка спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
освітній ступінь «бакалавр»

Науковий керівник: **Нестеренко В.А.**

к.і.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін,
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

МОЛОДІЖНЕ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Світова фінансово-економічна криза погіршила позиції молоді на ринку праці не тільки в Україні, але й в більшості країн світу, знизивши попередні успіхи у цьому напрямку. Проблема безробіття та безпосередньо молодіжного безробіття існує й в країнах Євросоюзу [3]. Там спостерігаються дуже високі показники навіть порівняно з Україною. Від збільшення рівня безробіття страждає не тільки молодь, а й економіки багатьох країн. Невикористаний потенціал має вирішальне значення для багатьох держав з високим відсотком молоді серед населення. Адже молодь є важливим стратегічним ресурсом суспільства. Саме вона визначає масштаби та темпи соціально-технічного прогресу, політичне, економічне та соціальне майбутнє країни, впливає на розвиток людства [2].

Проблему безробіття в Україні досліджують багато науковців, але мало хто приділяє увагу саме молодіжному безробіттю. Для дослідження молодіжного